

Høringsvar fra Børns Vilkår om udkast til bekendtgørelse og tilhørende vejledning om fremme af god orden i folkeskolen (ordensbekendtgørelsen)

Børns Vilkår er overordnet bekymret for, at udkastet til ordensbekendtgørelsen og tilhørende vejledning i overvejende grad fokuserer på straf og eksklusion fremfor for pædagogiske metoder, støtteordninger og inkluderende fællesskaber som værktøjer til at fremme god orden, positiv adfærd og trivsel.

Pædagogiske metoder og støtteordninger understøtter elevernes sociale udvikling og bidrager til et trygt undervisningsmiljø, som giver eleverne de bedste betingelser for at kunne udvikle sig fagligt og socialt.

Vi ser desuden med bekymring på det børnesyn, som udkastet til bekendtgørelsen og tilhørende vejledning er baseret på, og vi er kritiske over for udkastets manglende forståelse for, at elevens adfærd ikke kan ses isoleret fra det skolemiljø, eleven er en del af.

Straf og sanktioner som værktøj til at fremme god ro og orden står i modstrid til den dannelsesopgave, skolerne har, og for den enkelte elev kan straf have alvorlige langsigtede konsekvenser. At lægge vægt på den form for værktøjer er også at svigte de lærere og pædagoger, som hver dag arbejder for at støtte den enkelte elevs faglige og sociale udvikling i et klassefællesskab med mange elever. De lærere og pædagoger har brug for tiltag i form af specialpædagogiske kompetencer, ressourcer og støtteforanstaltninger til at styrke det gode, trygge klasemiljø samt pædagogiske værktøjer til at forebygge og håndtere udadreagerende og aggressiv adfærd.

STOP
SVIGT

Derfor opfordrer vi i Børns Vilkår til, at der i ordensbekendtgørelsen og i tilhørende vejledning i langt højere grad fokuseres på, at god ro og orden fremmes gennem anerkendende pædagogiske tilgange, omsorgsfuld og relationskompetent pædagogisk praksis samt etablering af støtteforanstaltninger omkring den enkelte klasse, hvor der opstår akutte eller langsigtede udfordringer med uhensigtsmæssig opførsel og utryghed.

Vedr. mulighed for at anvende skoletjeneste i forbindelse med eftersidning

Børns Vilkår er bekymret for, at elever med tilføjelserne i vejledningen kan pålægges praktiske opgaver som oprydning eller lignende aktiviteter i forbindelse med eftersidning.

Selvom intentionen er at skabe en sammenhæng mellem adfærd og konsekvens, er det vores bekymring, at det i praksis ofte vil blive opfattet som en straf af eleverne. Denne tilgang er desuden langt fra skolens opgave og de pædagogiske metoder, skolen anvender i andre sammenhænge, hvor elever har brug for støtte og hjælp.

Oplevelsen af straf kan resultere i, at eleven føler sig stigmatiseret og ydmyget, hvilket kan føre til yderligere aggressiv og voldelig adfærd samt mere modstand mod skolen. Ligesom vi ikke straffer en elev, der ikke kan stave, skal vi heller ikke straffe elever, der ikke kan finde ud af den sociale adfærd.

I stedet for at straffe eleverne med praktiske opgaver bør fokus være på at forstå handlemønstre og bagvedliggende årsager til den uhensigtsmæssige adfærd. Dette skal bidrage til at iværksætte de nødvendige støtteforanstaltninger og ændringer i elevens miljø, så eleven understøttes i at indgå hensigtsmæssigt i skolens fællesskaber.

Børns Vilkår er desuden bekymret for, at det i vejledningen fremgår, at eftersidning fremover skal anses for at være faktisk forvaltningsvirksomhed, og dermed ikke en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Det kan medføre, at eleven og forældrene ikke længere har krav på at blive partshørt mv. Eftersidning er efter Børns Vilkårs opfattelse et markant indgreb i barnets privatliv. Det bør derfor anses for et være en afgørelse med de krav og rettigheder dette medfører for barnets og dets forældre.

Børns Vilkår ser med bekymring på, at der ikke eksplicit stilles krav om, at beslutninger om eftersidning skal dokumenteres, jf. vejledningens formulering ”en god idé”. Det er efter Børns Vilkårs overbevisning helt afgørende, at alle sanktioner dokumenteres udførligt herunder med beskrivelse af begrundelse og valg af sanktion.

Vedr. præcisering af forældres ansvar og forældreplæg

I Børns Vilkår er vi kritisk indstillet overfor muligheden for at kunne anvende forældreplæg og evt. fratagelse af børnepenge.

Erfaringerne fra den økonomiske sanktion ved ulovligt fravær viser, at den form for sanktioner ikke har nogen betydning i forhold til at få børnene tilbage i skole. Det er nærliggende at antage, at det samme vil gøre sig gældende her. Derimod er der risiko for en social slagside og at dette tiltag rammer familier, der i forvejen har det svært. Derfor kan forældreplægget blive en ekstra byrde for de i forvejen pressede familier, hvilket i sidste ende kan medføre yderligere marginalisering, modstand mod skolen og langvarig mistrivsel.

Det er efter vores overbevisning helt afgørende, at der i stedet fokuseres på forebyggelse samt tidlig og helhedsorienteret støtte til klasser og familier, der oplever udfordringer.

Vedr. mulighed for at iværksætte en akut indsats over for elever, der har behov for en øjeblikkelig specialpædagogisk indsats

Børns Vilkår ser positivt på, at ordensbekendtgørelsen tydeliggør muligheden for at iværksætte en akut specialpædagogisk indsats for elever med udadreagerende adfærd, når der er et øjeblikkeligt behov. Det er essentielt, at skolerne hurtigt kan reagere på elever i særlig vanskelige situationer og sikre, at de og hele klassen modtager den nødvendige støtte. Dog vil vi gerne understrege vigtigheden af, at denne form for specialpædagogisk bistand bliver iværksat med udgangspunkt i elevens og klassens behov og ikke som en disciplinær foranstaltning.

Det er afgørende, at akutindsatsen ikke anvendes som en sanktion for overtrædelse af skolens ordensregler, men alene vurderes ud fra, om eleven har behov for specialpædagogisk bistand.

Hertil er klasse- og skolefællesskabet en afgørende forudsætning for barnets trivsel, og det kan have alvorlige konsekvenser for elevens sociale udvikling og følelsen af at høre til og være en del af fællesskabet, hvis eleven bliver isoleret fra sine klassekammerater i længere tid. Selv midlertidige indsatser bør derfor tilrettelægges på en måde, der sikrer, at eleven i videst muligt omfang bevarer kontakt til klassen.

Endelig vil vi gerne understrege, at en tæt dialog mellem skole, elev og forældre er helt afgørende, og at forældrene og eleven inddrages tidligt i processen, så de kan gøre deres synspunkter gældende i forhold til processen og valg af indsats.

Vedr. forenkling af reglen om overflytning af en elev fra en skole til en anden

Børns Vilkår ser med bekymring på forslaget om at henlægge beføjelsen til at beslutte overflytning af en elev fra én skole til en

anden til kommunalbestyrelsen, uden at skolelederne skal være enige om beslutningen.

Hvis man som skoleleder skal kunne tage imod en elev med alvorlige udfordringer og i alvorlig mistrivsel på en pædagogisk ansvarlig måde, kræver det viden og ressourcer at kunne placere eleven i en klasse og et miljø, der er hjælpsom for både den pågældende elev og den klasse, som eleven skal starte i.

En kommunalbestyrelse er ikke en del af skolernes hverdag, og bør derfor ikke kunne træffe en sådan beslutning uden grundig inddragelse af de berørte skoleledere, forældrene og barnet.

Vedr. fleksibiliteten ift. udelukkelse af elever fra undervisningen er tydeliggjort

Efter Børns Vilkår klare overbevisning bør udelukkelse fra undervisningen altid være sidste udvej, når alle andre pædagogiske indsatser er udtømt. Eksklusion fra undervisningen har negative konsekvenser for elevernes faglige udvikling og sociale tilknytning til skolen. For elever, der i forvejen har udfordringer, kan gentagne udelukkelse fra undervisningen føre til forværring af de underliggende årsager og risiko for yderligere marginalisering.

Børns Vilkår opfordrer derfor til, at begrænsningen om maksimalt to udelukkelse pr. skoleår genindføres i ordensbekendtgørelsen. Samtidig bør i vejledningen lægges større vægt på at styrke anvendelsen af pædagogiske tiltag, der kan imødegå adfærdsproblemer uden at ekskludere elever fra fællesskabet.

Med venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl, direktør